

**PERSEPSI GURU TERHADAP PENGGUNAAN KURIKULUM BERASASKAN BERMAIN
BAGI ASPEK PEKEMBANGAN BAHASA DAN LITERASI MURID PRASEKOLAH**
(*Teachers' Perceptions Towards The Use of Play Based Curriculum in
Language and Literacy Development For Preschoolers*)

SHARIFAH NOR PUTEH

sharinor@ukm.my

Universiti Kebangsaan Malaysia

ALIZA ALI

alizatra@yahoo.com

Universiti Kebangsaan Malaysia

ABSTRAK: Pendidikan prasekolah berfokus kepada kurikulum berpusatkan murid melalui pelbagai aktiviti melibatkan murid secara aktif seperti belajar melalui bermain, meneroka alam sekitar, membuat eksperimen dan cuba jaya. Artikel ini membincangkan dapatan kajian tentang persepsi guru terhadap penggunaan kurikulum berasaskan main dalam aspek perkembangan bahasa dan literasi murid prasekolah. Empat agensi utama pengelola pendidikan prasekolah yang terlibat dalam kajian ini ialah KPM, KEMAS, JPN, dan swasta. Kaedah kuantitatif melalui soal selidik digunakan untuk mengumpulkan data. Sampel terdiri daripada 60 guru prasekolah dari daerah Hulu Langat Selangor, namun hanya 51 borang soal selidik berjaya dikembalikan. Pemilihan sampel soal selidik dilakukan secara rawak mudah. Hasil kajian menunjukkan semua responden mempunyai persepsi yang baik terhadap penggunaan kurikulum berasaskan main tetapi tidak pasti bagaimana dijalankan. Ujian ANOVA Satu Hala menunjukkan jenis prasekolah, kelayakan akademik dan pengalaman mengajar guru bukan faktor utama yang menentukan tahap pemahaman dan persepsi guru terhadap kurikulum berasaskan main dalam aspek perkembangan bahasa dan literasi murid. Hasil perbandingan persepsi guru dalam kajian ini diharap dapat memberi kesedaran tentang pentingnya mengintegrasikan aktiviti bermain dalam pengajaran dan pembelajaran serta kolaborasi antara empat agensi pengelola pendidikan prasekolah negara perlu diwujudkan bagi memantapkan kurikulum kebangsaan prasekolah terutamanya aspek pendekatan yang bersesuaian dengan perkembangan kanak-kanak.

Kata kunci: Pendidikan prasekolah, kurikulum berasaskan main, perkembangan kanak-kanak, perkembangan bahasa dan literasi

ABSTRACT: Preschool education focuses on child-centered curriculum using a variety of activities that require the child to participate actively such learn through play, explore the environment, doing experiments, trial and error. This article discusses the findings on the study of teachers' understandings and perceptions towards the use of play based curriculum in language and literacy development of preschoolers. The four main providers of preschool education namely MOE, KEMAS, JPN, and private sectors were involved in the study. Quantitative method using questionnaire was employed for data collections. The respondents consisted of 60 preschool teachers from the Hulu Langat district in Selangor

but only 51 respondents returned the questionnaire. Respondents were selected using simple random sampling. The findings showed that respondents have good perceptions towards play-based curriculum but unsure on how to do it . Results of One Way ANOVA showed types of preschool, academic qualifications and duration of teaching experiences were not the main factors that determined teachers' levels of perceptions towards the use of play based curriculum in the development of language and literacy skills for preschoolers. Comparisons of teachers' perceptions point to the importance of incorporating play activities in their teaching and learning and that collaborations among the four providers of preschool education need to be established in order to strengthen the national preschool curriculum particularly in developmentally appropriate practices for early childhood.

Keywords: Preschool education, play based curriculum, child development, language and literacy development

PENGENALAN

Setiap kanak-kanak minat bermain kerana bermain ialah fitrah meraka. Duncan dan Lockwood (2008) mengatakan keinginan semula jadi kanak-kanak dapat dipenuhi melalui bermain dan semasa bermain kanak-kanak memahami isu-isu yang berlaku di sekeliling dalam keadaan menggembirakan. Kanak-kanak juga membina identiti dan pengetahuan tentang persekitaran semasa bermain. Bermain dapat memupuk keyakinan dan membina personaliti kanak-kanak dan menjadikan kanak-kanak lebih yakin (Almon 2004; Christie & Roskos 2009). *International Play Association* (IPA), organisasi yang menekankan pentingnya hak bermain kepada kanak-kanak yakin bahawa bermain dapat memberikan kesejahteraan kepada perkembangan kanak-kanak (IPA 2009). Kegiatan bermain ialah pengalaman pembelajaran yang terbaik dan menjadi keutamaan dalam pendidikan awal kanak-kanak (Moyles 2005).

Miller dan Almon (2009) menegaskan setiap kanak-kanak berhak diberi peluang belajar melalui kurikulum berasaskan bermain di sekolah. Bodrova dan Leong (2010) mengatakan keperluan mengintegrasikan main dalam kurikulum pendidikan awal kanak-kanak sudah lama dikenal pasti oleh pengkaji dalam pendidikan awal kanak-kanak. Malah peri pentingnya mengintegrasikan main dalam kurikulum dinyatakan dalam dokumen *National Association for Education of Young Children* (NAEYC-2009). NAEYC, badan yang menekankan penggunaan kurikulum berasaskan bermain dalam pendidikan awal kanak-kanak, menegaskan bahawa pengajaran dan pembelajaran (P&P) dalam pendidikan awal kanak-kanak seharusnya mengikut amalan bersesuaian dengan perkembangan kanak-kanak ataupun *Developmentally Appropriate Practices* (DAP). Melalui DAP, kanak-kanak belajar mengikut keperluan dan kesesuaian perkembangan. Menurut NAEYC (2009), salah satu konsep penting dalam perkembangan pendidikan kanak-kanak ialah kurikulum yang bersesuaian dengan fitrah dan perkembangan kanak-kanak. Kanak-kanak yang belajar di sekolah yang menggunakan kurikulum berasaskan main berpotensi menjadi individu yang lebih baik dari aspek kemahiran membaca dan intelek, dapat membina kemahiran kognitif dengan memberikan pengalaman yang konkret dan relevan (Miller & Almon 2009).

Permainan adalah penting dan kanak-kanak bukanlah mesin untuk disekat daripada bermain (Almon 2004). Walaupun bagaimanapun pernyataan tentang konsep bermain yang kurang jelas menyebabkan pembangun kurikulum sukar untuk mengelakkan pendekatan bermain dalam kurikulum pendidikan awal kanak-kanak, lebih-lebih lagi dalam menghadapi persekitaran yang menghendaki murid-murid fokus kepada kemahiran akademik (Brodova & Leong 2010). Kajian menunjukkan kebanyakan tadika tidak menyediakan waktu bermain atas alasan tidak mempunyai masa yang secukupnya untuk menjalankan aktiviti bermain, malah kebanyakan penyelia tadika tidak menghargai main (Miller & Almon 2009). Menurut Chervenak (2011) aktiviti pembelajaran berasaskan bermain menekankan pentingnya proses, namun tekanan pada masa kini yang menghendaki kanak-kanak prasekolah mencapai standard yang ditetapkan tanpa mengambil kira proses pembelajaran menyebabkan aktiviti bermain diabaikan di prasekolah. Terdapat banyak tadika yang menggunakan kurikulum berpreskriptif tinggi menekankan standard dan ujian, kesannya guru tidak memikirkan pendekatan alternatif dalam pengajaran (Miller & Almon 2009).

Gestwicki dan Bertrand (2011) berpendapat, bermain ialah kaedah pembelajaran kanak-kanak. Moyles (2005) yang melihat perkaitan antara bermain dengan pembelajaran mengatakan bermain dapat memberikan pengalaman hebat kerana melalui bermain kanak-kanak memperoleh pengalaman sebenar. Bermain dan pembelajaran adalah dimensi yang merangsang antara satu sama lain, berupaya memberikan kanak-kanak pengalaman yang dapat membantu mereka memahami dunia di sekeliling mereka (Samuelsson & Johansson 2006). Penggunaan pendekatan belajar melalui bermain merupakan pendekatan berkesan untuk mencorak dan memperkembang minda kanak-kanak selaras dengan fitrah kanak-kanak yang suka bermain Melalui pendekatan ini, kanak-kanak lebih bermotivasi untuk terus belajar berbanding dengan pendekatan secara langsung (Sharifah Nor & Aliza 2011).

Daripada aspek bahasa, Christie dan Roskos (2009), mengatakan bermain sesuai dengan tahap perkembangan kanak-kanak dan dapat menarik minat kanak-kanak untuk terus belajar konsep literasi awal. Kajian menunjukkan semasa proses bermain, terdapat pertalian kognitif antara bermain dengan literasi, dan perubahan yang berlaku semasa bermain ditukar kepada bentuk simbolik lain seperti bahasa penulisan. Persekitaran yang permainan diperkaya dengan pengalaman literasi dapat meningkatkan pengetahuan kanak-kanak tentang konsep tulisan dan bahan bercetak. Kebanyakan kanak-kanak memperoleh kemahiran bahasa secara semula jadi tanpa belajar secara langsung daripada orang dewasa (Bodrova & Leong 2010; Essa 2011).

Mengenal pasti huruf yang dikaitkan dan bermain permainan bunyi bahasa dapat membantu kanak-kanak menguasai struktur bunyi bahasa dan memahaminya dalam bentuk bercetak. Kajian-kajian juga menunjukkan permainan fantasi bertema dapat meningkatkan kefahaman bacaan dan kanak-kanak yang banyak terlibat dengan aktiviti perbualan semasa bermain dapat memahami jalan cerita dengan lebih baik berbanding dengan kanak-kanak yang kurang terlibat dengan aktiviti sebegini (Berk 2009; Christie & Roskos 2009).

Teori perkembangan kognitif Piaget dan teori kognitif sosial Vygotsky menjelaskan bahawa bermain adalah penting untuk kanak-kanak. Menurut Piaget main

menyumbang kepada perkembangan kognitif dan sosial kanak-kanak (Essa 2011). Oleh itu, proses pembelajaran peringkat awal kanak-kanak perlu mempertimbangkan kemampuan, keupayaan dan kesediaan kanak-kanak pada peringkat perkembangan tertentu dan kanak-kanak mengaitkan pengetahuan baharu dengan pengetahuan sedia ada dengan menggunakan apa sahaja di sekeliling untuk mempelajari tentang kehidupan. Manakala Vygotsky mengatakan bermain ialah tugas kanak-kanak dan kanak-kanak memerlukan sokongan dan bimbingan individu lain bagi menguasai sesuatu kemahiran semasa berinteraksi. Kemahiran ini menjadikan kanak-kanak lebih matang bagi menghadapi cabaran yang lebih kompleks (Moyle 2005).

PERNYATAAN MASALAH

Persepsi guru tentang kurikulum berasaskan main dalam konteks perkembangan bahasa kanak-kanak melibatkan rangsangan yang memerlukan pengamatan dalam menginterpretasikan pendekatan ini di prasekolah. Hal ini adalah kerana persepsi guru tentang P&P berasaskan main penting dalam menentukan bagaimana guru mengajar bahasa di prasekolah. Izumi-Taylor, Samuelsson dan Rogers (2010) mengatakan persepsi guru tentang main memberikan kesan kepada pengalaman pembelajaran kanak-kanak di dalam kelas. Dalam hal ini pengetahuan tentang perkembangan kanak-kanak perlu diketahui guru bagi membantu mereka memahami apakah yang bersesuaian dengan fitrah kanak-kanak. Memahami bagaimana kanak-kanak belajar ialah langkah penting bagi menghasilkan P&P berasaskan main yang berkualiti (Duncan & Lockwood 2008).

Di Malaysia program transformasi kurikulum pendidikan telah menghasilkan pembentukan Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK). KSPK menjadi dokumen rujukan standard yang perlu diketahui semua guru prasekolah di seluruh negara dan pelaksanaannya melibatkan guru prasekolah yang dikelolakan empat agensi utama, iaitu Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM), Jabatan Kemajuan Masyarakat (KEMAS), Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPN) dan pihak swasta.

Perubahan secara holistik dilakukan pada KSPK berdasarkan kurikulum prasekolah sedia ada dengan mengambil kira aspek kandungan, pedagogi, peruntukan, masa, kaedah, pentaksiran, bahan dan pengurusan (KPM 2009). Salah satu aspek penting ditekankan KSPK ialah pendekatan P&P yang bersesuaian dengan tahap perkembangan kanak-kanak ataupun *Developmentally Appropriate Practices* (DAP). Fokus utama KSPK ialah proses P&P yang berpusatkan kanak-kanak, antaranya belajar melalui bermain (KPM 2009). Walaupun berpandukan KSPK, namun sejauh manakah pemahaman dan persepsi guru keempat-empat agensi ini tentang pendekatan ini masih menjadi persoalan.

TUJUAN KAJIAN

Secara umum, tujuan kajian ini untuk mengenal pasti tahap pemahaman dan persepsi guru prasekolah tentang penggunaan kurikulum berasaskan bermain di dalam kelas daripada aspek perkembangan bahasa. Tinjauan terhadap pemahaman dan persepsi guru tentang kurikulum berasaskan bermain adalah perlu kerana guru adalah pelaksana kurikulum dan merupakan individu yang paling rapat dengan murid. Oleh itu, guru ialah individu terbaik bagi mendapatkan maklumat tentang pelaksanaan kurikulum kerana guru lebih mengetahui apakah isu-isu yang timbul dalam melaksanakan P&P berasaskan bermain di dalam kelas.

OBJEKTIF KAJIAN

Hasil tinjauan daripada empat jenis prasekolah yang terlibat, iaitu prasekolah di bawah kelolaan KPM, KEMAS, JPN dan pihak swasta, diharap dapat membantu mengenal pasti jurang dan kekangan yang wujud dalam melaksana kurikulum berasaskan bermain antara keempat-empat jenis prasekolah ini. Justeru, objektif kajian ini adalah untuk:

1. Mengetahui tahap pemahaman guru prasekolah tentang penggunaan P&P berasaskan bermain bagi perkembangan bahasa dan literasi murid prasekolah.
2. Mengetahui tahap persepsi guru prasekolah tentang penggunaan pendekatan P&P berasaskan bermain bagi perkembangan bahasa dan literasi murid prasekolah.
3. Mengenal pasti kekangan dan isu-isu yang timbul dalam melaksana pendekatan P&P berasaskan bermain bagi perkembangan bahasa dan literasi murid prasekolah.

PERSOALAN KAJIAN

Kajian tentang kurikulum berasaskan bermain murid-murid prasekolah kurang dijalankan. Justeru, kajian ini menjawab persoalan berikut.

1. Apakah tahap pemahaman guru tentang penggunaan pendekatan P&P berasaskan bermain bagi perkembangan bahasa dan literasi murid prasekolah?
2. Apakah tahap persepsi guru prasekolah tentang penggunaan pendekatan P&P berasaskan bermain bagi perkembangan bahasa dan literasi murid prasekolah?
3. Apakah kekangan dan isu-isu yang timbul dalam melaksanakan pendekatan P&P berasaskan bermain bagi perkembangan bahasa dan literasi murid prasekolah?

METODOLOGI

Kajian ini menggunakan kaedah kuantitatif tinjauan melalui soal selidik untuk mengumpulkan data. Sampel terdiri daripada 60 guru prasekolah KPM, Tabika KEMAS, Tabika Perpaduan dan prasekolah swasta yang terletak di daerah Hulu Langat, Selangor. Walau bagaimanapun hanya 51 soal selidik dikembalikan. Teknik pemilihan sampel dilakukan secara rawak mudah manakala sekolah dipilih berdasarkan faktor logistik.

Instrumen utama kajian ialah soal selidik mengandungi 40 item, iaitu 20 item untuk tahap pemahaman guru tentang penggunaan P&P berasaskan bermain daripada aspek perkembangan bahasa dan 20 item untuk tahap persepsi guru tentang

penggunaan P&P berasaskan bermain daripada aspek perkembangan bahasa. Kesemua item telah diuji rintis untuk menguji ketekalan item. Tahap kebolehpercayaan dan ketekalan dalam item diuji menggunakan pekali Alpha Cronbach. Nilai alpha yang kurang dari 0.6 dianggap lemah, nilai alpha pada 0.7 ke atas dianggap baik. Hasil analisis menunjukkan nilai pekali kebolehpercayaan bagi keseluruhan data kajian ini adalah tinggi melebihi nilai 0.7 ke atas. Oleh itu, pernyataan item boleh diterima pakai dalam kalangan sampel kajian sebenar.

Data kuantitatif dianalisis menggunakan statistik deskriptif dan inferensi. Manakala data kualitatif dianalisis dengan mengenal pasti maklumat penting dan maklumat ini dikategorikan dalam bentuk tema. Penganalisisan data kuantitatif menggunakan statistik untuk sosial sains versi SPSS Statistik 18. Ujian ANOVA Satu hala digunakan bagi melihat perbezaan skor min tahap persepsi guru antara empat jenis prasekolah tentang pendekatan P&P berasaskan main dari aspek perkembangan bahasa dan literasi. Tahap persepsi dilihat berdasarkan jenis sekolah, kelayakan akademik dan pengalaman mengajar.

DAPATAN KAJIAN

Perbandingan Tahap Pemahaman Guru Berdasarkan Jenis Sekolah

Bagi tujuan melihat perbezaan tahap pemahaman antara guru prasekolah KPM, Tabika KEMAS, Tabika Perpaduan dan prasekolah swasta tentang pendekatan P&P berasaskan bermain daripada aspek perkembangan bahasa, Jadual 1 berikut menjelaskan dengan terperinci perbezaan tahap pemahaman kumpulan guru ini.

Jadual 1: Perbandingan skor min tahap pemahaman guru berdasarkan jenis sekolah

Jenis Prasekolah	Bilangan Sampel (N)	Min	Sisihan Piawai	Darjah Kebebasan (df)	F-ratio	Sig. (p)
KPM	13	86.00	7.439			
KEMAS	12	87.58	7.971			
Perpaduan	14	81.86	6.011			
Swasta	12	83.67	8.467			
Jumlah	51	84.69	7.757			
Antara Kumpulan Dalam Kumpulan				3	1.480	0.232
				47		

Nilai signifikan pada aras p < 0.05

Berdasarkan Jadual 1, dapatan kajian menunjukkan skor min tahap pemahaman yang diperoleh daripada guru KEMAS adalah tertinggi ($\min=87.58$, sisihan piawai=7.971), diikuti dengan guru prasekolah KPM ($\min=86.00$, sisihan piawai=7.439) dan guru prasekolah swasta ($\min=84.69$, sisihan piawai=7.757). Manakala tahap

pemahaman guru Tabika Perpaduan adalah paling rendah ($\text{min}=81.86$, sisihan piawai=6.011) berbanding dengan guru kumpulan lain.

Walau bagaimanapun, tahap pemahaman antara keempat-empat kumpulan guru ini tidak banyak perbezaan. Keputusan analisis ANOVA Satu Hala menunjukkan perbezaan tahap pemahaman guru antara empat jenis prasekolah ialah pada tahap $F(3,47)=1.480$, $p=0.232$. Hasil menunjukkan aras signifikan pada 0.232 melebihi nilai signifikan 0.05. Hal ini bermakna tidak ada perbezaan signifikan antara tahap pemahaman guru prasekolah KPM, Tabika KEMAS, Tabika Perpaduan dan prasekolah swasta. Oleh itu, jenis prasekolah bukanlah faktor yang memberi kesan terhadap pemahaman guru tentang penggunaan P&P berdasarkan bermain.

Perbandingan Tahap Pemahaman Guru Berdasarkan Kelayakan Akademik

Bagi tujuan melihat perbezaan tahap pemahaman antara guru berkelayakan SPM, STPM/HSC, Diploma dan Sarjana Muda tentang P&P berdasarkan bermain, Jadual 2 berikut menjelaskan dengan terperinci perbezaan tahap pemahaman kumpulan guru ini.

Jadual 2: Perbandingan skor min tahap pemahaman guru berdasarkan kelayakan akademik

Kelayakan Akademik	N	Min	Sisihan Piawai	Darjah Kebebasan (df)	F-ratio	Sig. (p)
SPM	22	82.86	6.167			
STPM/HSC	7	90.86	7.883			
Diploma	16	84.56	7.642			
Sarjana Muda	6	84.50	9.813			
Sarjana	-	-	-			
Jumlah	51					
Antara Kumpulan Dalam Kumpulan				3	2.107	0.112
				47		

Nilai signifikan pada aras $p < 0.05$

Jadual 2 menunjukkan skor min tahap pemahaman guru berkelayakan STPM/HSC adalah paling tinggi ($\text{min}=90.86$, sisihan piawai=7.883), diikuti dengan guru berkelayakan Diploma ($\text{min}=84.56$, sisihan piawai=7.642) dan Sarjana Muda ($\text{min}=84.50$, sisihan piawai=9.813). Keputusan menunjukkan guru berkelayakan STPM/HSC memiliki tahap pemahaman yang tertinggi manakala guru berkelayakan SPM menunjukkan tahap pemahaman yang paling rendah ($\text{min}=82.86$, sisihan piawai=6.167).

Keputusan analisis ANOVA Satu Hala menunjukkan perbezaan tahap pemahaman antara empat taraf kelayakan akademik ialah pada tahap $F(3,47)=2.107$, $p=0.112$. Hasil menunjukkan aras signifikan 0.112, iaitu melebihi nilai signifikan pada 0.05. Analisis memberi gambaran tidak ada perbezaan tahap pemahaman tentang penggunaan P&P berdasarkan bermain antara guru yang mempunyai kelayakan akademik SPM,

STPM/HSC, Diploma dan Sarjana Muda. Hal ini bermakna tahap kelayakan akademik bukannya penentu sejauh mana tahap pemahaman guru tentang P&P berdasarkan bermain daripada aspek perkembangan bahasa dan literasi.

Perbandingan Tahap Pemahaman Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar

Bagi tujuan melihat perbezaan tahap pemahaman antara guru berdasarkan pengalaman mengajar tentang P&P berdasarkan bermain daripada aspek perkembangan bahasa, Jadual 3 berikut menjelaskan dengan terperinci perbezaan tahap pemahaman kumpulan guru ini.

Jadual 3: Perbandingan skor min tahap pemahaman guru berdasarkan pengalaman mengajar

Pengalaman Mengajar	N	Min	Sisihan Piawai (sd)	Darjah Kebebasan (df)	F-ratio	Sig. (p)
0 – 5 tahun	16	81.94	6.990			
6 – 10 tahun	8	86.75	8.648			
11 – 15 tahun	12	85.50	6.008			
16 – 20 tahun	15	85.87	8.585			
Jumlah	51	-	-			
Antara Kumpulan Dalam Kumpulan				3 47	1.072	0.370

Nilai signifikan pada aras p < 0.05

Berdasarkan Jadual 3, skor min menunjukkan guru yang mempunyai pengalaman mengajar antara 6 hingga 10 tahun memiliki tahap pemahaman yang tertinggi ($\text{min}=86.75$, sisihan piawai=8.648), diikuti oleh guru yang mempunyai pengalaman mengajar antara 16 hingga 20 tahun ($\text{min}=85.87$, sisihan piawai=8.585) dan guru yang mempunyai pengalaman mengajar antara 11 hingga 25 tahun ($\text{min}=85.50$, sisihan piawai=6.008). Guru yang mempunyai pengalaman mengajar kurang 5 tahun memiliki tahap pemahaman yang paling rendah berbanding dengan kumpulan lain ($\text{min}=81.94$, sisihan piawai=6.990).

Keputusan analisis ANOVA Satu Hala menunjukkan perbezaan tahap pemahaman antara empat kumpulan guru yang mempunyai tempoh pengalaman mengajar yang berbeza ialah pada tahap $F(3,47)=1.072$, $p=0.370$. Hasil menunjukkan aras signifikan 0.370 melebihi nilai signifikan pada 0.05. Ini menunjukkan tidak ada perbezaan yang signifikan antara tahap pemahaman guru dengan pengalaman mengajar. Keputusan analisis menggambarkan bahawa tempoh pengalaman mengajar guru bukanlah faktor yang menentukan sejauh mana pemahaman guru tentang P&P berdasarkan bermain daripada aspek perkembangan bahasa dan literasi.

Perbezaan Tahap Persepsi Berdasarkan Jenis Prasekolah

Bagi melihat perbezaan tahap persepsi antara guru prasekolah KPM, Tabika KEMAS, Tabika Perpaduan dan prasekolah swasta, Jadual 1 berikut menunjukkan hasil analisis tahap persepsi antara keempat-empat jenis prasekolah.

Jadual 4: Perbandingan skor min tahap persepsi guru berdasarkan jenis prasekolah

Jenis Prasekolah	N	Min	Sisihan Piawai	Darjah Kebebasan (df)	F-ratio	Sig. (p)
KPM	13	85.15	7.459			
KEMAS	12	85.67	8.825			
Perpaduan	14	80.50	7.003			
Swasta	12	82.64	8.176			
Jumlah	51					
Antara Kumpulan				3	1.223	0.312
Dalam Kumpulan				46		

Nilai signifikan pada aras $p < 0.05$

Jadual 4 menunjukkan skor min tahap guru KEMAS adalah yang tertinggi ($\text{min}=85.67$, sisihan piawai=7.459), diikuti dengan skor min guru prasekolah KPM ($\text{min}=85.15$, sisihan piawai=8.825) dan guru prasekolah swasta ($\text{min}=82.64$, sisihan piawai=7.003). Guru Tabika Perpaduan mempunyai tahap persepsi yang paling rendah ($\text{min}=80.50$, sisihan piawai=8.176).

Keputusan analisis ANOVA Satu Hala menunjukkan perbezaan tahap persepsi antara empat kumpulan guru dari jenis prasekolah yang berbeza ialah pada tahap $F(3,46)=1.0223$, $p=0.312$. Keputusan menunjukkan aras signifikan 0.312 melebihi nilai signifikan pada 0.05. Hal ini menunjukkan tidak ada perbezaan yang signifikan antara tahap persepsi guru dengan jenis prasekolah. Keputusan analisis menggambarkan jenis prasekolah bukanlah faktor yang memberi kesan terhadap persepsi guru tentang P&P berdasarkan bermain daripada aspek perkembangan bahasa dan literasi

Perbezaan Tahap Persepsi Berdasarkan Kelayakan Akademik

Bagi melihat perbezaan tahap persepsi antara guru prasekolah berkelayakan SPM, STPM/HSC, Diploma dan Sarjana Muda, Jadual 5 berikut menunjukkan hasil analisis persepsi guru berdasarkan kelayakan akademik. Jadual 5, menunjukkan skor min tahap persepsi guru berkelayakan STPM/HSC adalah tertinggi ($\text{min}=89.00$, sisihan piawai=7.509), diikuti dengan guru berkelayakan Sarjana Muda ($\text{min}=83.60$, sisihan, piawai=7.335) dan Diploma ($\text{min}=82.68$, sisihan piawai=7.238). Keputusan juga menunjukkan guru berkelayakan SPM mempunyai tahap persepsi yang paling rendah ($\text{min}=82.00$, sisihan piawai=7.509).

Keputusan analisis ANOVA Satu Hala menunjukkan perbezaan tahap persepsi antara empat kumpulan guru daripada latar belakang kelayakan akademik yang berbeza ialah pada tahap $F(3,46)=1.469$, $p=0.235$. Keputusan menunjukkan aras signifikan 0.235 melebihi nilai signifikan pada 0.05. Hal ini menunjukkan tidak ada

perbezaan yang signifikan antara tahap persepsi guru dengan kelayakan akademik mereka. Keputusan analisis menggambarkan bahawa kelayakan akademik bukanlah faktor yang memberi kesan terhadap tahap persepsi guru tentang P&P berasaskan bermain daripada aspek perkembangan bahasa dan literasi.

Jadual 5: Perbandingan skor min tahap persepsi guru berdasarkan kelayakan akademik

Kelayakan Akademik	N	Min	Sisihan Piawai	Darjah Kebebasan (df)	F-ratio	Sig. (p)
SPM	22	82.00	7.509			
STPM/HSC	7	89.00	10.033			
Diploma	16	82.68	7.238			
Sarjana Muda	6	83.60	7.335			
Sarjana	-	-	-			
Jumlah	51					
Antara Kumpulan				3	1.469	0.235
Dalam Kumpulan				46		

Nilai signifikan pada aras p < 0.05

Perbezaan Tahap Persepsi Berdasarkan Pengalaman Mengajar

Bagi melihat perbezaan tahap persepsi antara guru prasekolah berdasarkan pengalaman mengajar, Jadual 6 berikut menunjukkan hasil analisis persepsi guru berdasarkan pengalaman mengajar.

Jadual 6: Perbandingan skor min tahap persepsi guru berdasarkan pengalaman mengajar

Pengalaman Mengajar	N	Min	Sisihan Piawai	Darjah Kebebasan (df)	F-ratio	Sig. (p)
0 - 5 tahun	16	80.73	6.943			
6 - 10 tahun	8	85.00	9.150			
11 - 15 tahun	12	84.92	5.807			
16 - 20 tahun	15	84.07	9.498			
Jumlah	51					
Antara Kumpulan				3	0.855	0.471
Dalam Kumpulan				46		

Nilai signifikan pada aras p < 0.05

Berdasarkan Jadual 6, skor min menunjukkan guru yang mempunyai pengalaman mengajar antara 6 hingga 10 tahun memiliki tahap persepsi yang tertinggi (min=85.00, sisihan piawai=6.943), diikuti oleh guru yang mempunyai pengalaman mengajar antara 11 hingga 15 tahun (min=84.92, sisihan piawai=5.807) dan guru yang mempunyai pengalaman mengajar antara 16 hingga 20 tahun (min=84.07, sisihan piawai=9.498).

Guru yang mempunyai pengalaman mengajar kurang 5 tahun memiliki tahap persepsi yang paling rendah berbanding dengan kumpulan lain.

Keputusan analisis ANOVA Satu Hala menunjukkan perbezaan tahap persepsi antara empat kumpulan guru yang mempunyai tempoh pengalaman mengajar yang berbeza ialah pada tahap $F(3,46)= 0.855$, $p=0.471$. Keputusan menunjukkan aras signifikan 0.471 melebihi nilai signifikan pada 0.05. Ini menunjukkan tidak ada perbezaan yang signifikan antara tahap persepsi guru dengan pengalaman mengajar. Keputusan analisis menggambarkan bahawa jenis pengalaman mengajar bukanlah faktor yang memberi kesan terhadap tahap persepsi guru tentang P&P berasaskan bermain daripada aspek perkembangan bahasa dan literasi.

KEKANGAN DAN ISU-ISU DALAM MELAKSANAKAN KURIKULUM BERASASKAN BERMAIN

Jadual 7 memaparkan faktor kekangan dan faktor paling mencabar dalam melaksana pendekatan P&P berasaskan bermain daripada aspek perkembangan bahasa dikenal pasti.

Jadual 7: Analisis faktor-faktor kekangan dan isu-isu

Pernyataan/Faktor	KPM (n)	KEMAS (n)	Perpaduan (n)	Swasta (n)	Jumlah (n)
Kekangan melaksanakan pendekatan P&P berasaskan bermain:					
• Peruntukan masa	6	4	3	2	15
• Pengurusan bahan	3	2	4	1	10
• Kawalan murid	4	5	1	3	13
• Ruang tidak sesuai	2	2	-	-	4
• Kemahiran guru	1	-	1	-	2
• Sokongan pentadbir dan ibu bapa	2	2	1	1	6
Faktor yang paling mencabar dalam melaksanakan pendekatan P&P berasaskan bermain:					
• Peruntukan masa	5	3	3	3	16
• Pengurusan bahan	6	2	4	4	16
• Kawalan murid	6	5	9	5	25
• Kemahiran guru	3	3	3	3	12
• Sokongan pentadbir dan ibu bapa	4	4	4	6	18
• Sokongan pentadbir dan ibu bapa	4	2	2	2	10
Pendekatan P&P berasaskan bermain sesuai dilakukan di prasekolah yang menghendakkan muridnya memenuhi standard					

---

pembelajaran					
• Setuju	13	11	10	10	44
• Tidak Setuju	-	1	1	2	4

Faktor Kekangan

Analisis menunjukkan guru prasekolah KPM mempunyai bilangan tertinggi mengatakan peruntukan masa menjadi faktor kekangan dalam melaksanakan pendekatan P&P berasaskan bermain, diikuti dengan guru KEMAS, guru Tabika Perpaduan dan guru prasekolah swasta. Manakala guru Tabika Perpaduan menunjukkan bilangan tertinggi mengatakan faktor pengurusan bahan menjadi kekangan dalam melaksanakan pendekatan ini diikuti dengan guru prasekolah KPM guru Tabika KEMAS dan guru prasekolah swasta. Daripada aspek kawalan murid, guru KEMAS menunjukkan bilangan tertinggi mengatakan faktor ini menjadi kekangan dalam melaksanakan pendekatan P&P berasaskan bermain diikuti dengan guru prasekolah KPM, guru prasekolah swasta dan guru Tabika Perpaduan. Bagi faktor ruang, guru Tabika KEMAS menunjukkan bilangan yang sama dengan guru prasekolah KPM mengatakan faktor ini menjadi kekangan dalam melaksanakan pendekatan P&P berasaskan bermain daripada aspek perkembangan bahasa. Bagi aspek kemahiran guru, hanya seorang guru prasekolah KPM mengatakan faktor ini menjadi kekangan dalam melaksanakan pendekatan P&P berasaskan bermain daripada aspek perkembangan bahasa dan literasi. Bagi aspek sokongan pentadbir dan ibu bapa, guru prasekolah KPM dan KEMAS mengatakan faktor ini menjadi kekangan dalam melaksanakan pendekatan P&P berasaskan bermain daripada aspek perkembangan bahasa dan literasi diikuti dengan guru Tabika Perpaduan dan prasekolah swasta.

Faktor Paling Mencabar

Analisis juga menunjukkan guru prasekolah KPM menunjukkan jumlah tertinggi mengatakan faktor peruntukan masa ialah faktor yang paling mencabar dalam melaksanakan pendekatan ini berbanding dengan kumpulan guru KEMAS, guru Tabika Perpaduan dan guru prasekolah swasta. Guru prasekolah KPM juga menunjukkan bilangan tertinggi mengatakan pengurusan bahan menjadi faktor paling mencabar dalam melaksanakan pendekatan ini, berbanding dengan guru Tabika Perpaduan, guru prasekolah swasta dan guru Tabika KEMAS. Bagi faktor kawalan murid, guru Tabika Perpaduan menunjukkan bilangan tertinggi mengatakan faktor ini faktor paling mencabar dalam melaksanakan pendekatan P&P berasaskan bermain daripada aspek perkembangan bahasa diikuti dengan guru prasekolah KPM, guru Tabika KEMAS dan guru prasekolah swasta. Bagi faktor ruang, kesemua guru daripada keempat-empat jenis prasekolah mengatakan faktor ruang ialah faktor yang paling mencabar dalam melaksanakan pendekatan ini. Faktor kemahiran guru pula menunjukkan guru prasekolah swasta mempunyai jumlah tertinggi mengatakan faktor ini merupakan faktor paling mencabar dalam melaksanakan pendekatan ini, berbanding dengan guru prasekolah KPM. Manakala bagi faktor sokongan pentadbir dan ibu bapa, guru

prasekolah KPM melihat faktor tersebut sebagai faktor paling mencabar dalam melaksanakan pendekatan ini berbanding dengan guru Tabika KEMAS, Tabika Perpaduan dan prasekolah swasta.

PERBINCANGAN

Hasil analisis kuantitatif dalam kajian ini menunjukkan kebanyakan guru mempunyai pemahaman dan persepsi yang baik tentang P&P berasaskan bermain dari aspek bahasa. Dapatkan menunjukkan sebilangan guru menganggap bermain menyeronokkan dan kanak-kanak memang minat bermain. Walau bagaimanapun keputusan menunjukkan jenis prasekolah, kelayakan akademik dan pengalaman mengajar bukanlah faktor yang menentukan tahap pemahaman dan persepsi guru terhadap pendekatan ini. Bahagian ini membincangkan tentang perbezaan tahap pemahaman dan tahap persepsi guru berdasarkan jenis prasekolah, kelayakan akademik dan pengalaman mengajar. Kekangan dan isu yang timbul dalam melaksanakan pendekatan ini turut dibincangkan di sini.

Pemahaman Guru Terhadap P&P Berasaskan Bermain bagi Perkembangan Bahasa dan Literasi Murid Prasekolah

Tahap pemahaman guru Tabika KEMAS dan guru prasekolah KPM adalah tinggi berbanding dengan guru Tabika Perpaduan dan prasekolah swasta. Dalam konteks ini, pihak KPM dan KEMAS sentiasa berusaha untuk meningkatkan kualiti gurunya terutama dari aspek pengetahuan dan pendedahan tentang pendekatan pengajaran yang bersesuaian dengan perkembangan kanak-kanak. Bagi guru Tabika Perpaduan dan prasekolah swasta, latihan yang konsisten tentang P&P berasaskan main dari aspek bahasa adalah perlu memandangkan tahap pemahaman kumpulan guru ini adalah rendah.

Khalid, Zurida, Shuki dan Ahmad Tajuddin (2009) mengatakan pendidikan dan latihan ikhtisas guru merupakan faktor yang paling utama dalam menentukan kualiti guru dan kualiti pengajaran. Tanpa kelayakan ikhtisas, kelayakan akademik yang tinggi belum tentu dapat menjamin seseorang guru mempunyai pemahaman yang baik dalam pendekatan yang berpusatkan murid. Keputusan menunjukkan guru berkelayakan diploma dan sarjana muda mempunyai tahap pemahaman yang rendah berbanding guru berkelayakan STPM/HSC. Sehubungan itu kelayakan ikhtisas dan pengetahuan yang mantap tentang perkembangan kanak-kanak dan pedagogi pendidikan awal kanak-kanak perlu diberi keutamaan dalam pemilihan guru prasekolah.

Antara cabaran mendidik guru dalam P&P berasaskan bermain ialah ramai guru novis tidak mempunyai pengalaman yang mantap dalam pendekatan yang berasaskan main (Miller & Almon 2009). Keputusan menunjukkan guru yang mempunyai pengalaman mengajar kurang lima tahun mempunyai tahap pemahaman yang rendah tentang P&P berasaskan main dari aspek bahasa. Jadi, guru novis perlu diberikan pendedahan latihan dan bimbingan tentang pendekatan yang bersesuaian dengan

perkembangan kanak-kanak supaya mereka menjadi lebih efektif dalam pengajaran yang berpusatkan murid.

Persepsi Guru Terhadap P&P Berasaskan Bermain bagi Perkembangan Bahasa dan Literasi Murid Prasekolah

Kajian menunjukkan tahap persepsi kumpulan guru prasekolah KPM hampir sama dengan guru Tabika KEMAS, manakala tahap persepsi guru Tabika Perpaduan hampir sama dengan guru prasekolah swasta. Persamaan dan perbezaan ini ada hubungan dengan budaya sekolah itu sendiri kerana menurut Izumi-Taylor et al. (2010) main adalah kompleks dan budaya adalah salah satu faktor yang menentukan pandangan seseorang tentang main. Persamaan dan perbezaan ini juga ada kaitan dengan cara guru interpretasi main mengikut konteks dan penglibatan murid dengan rakan sebaya. Penggunaan bahasa perantaraan juga berpotensi menjadi faktor yang menyumbang perbezaan ini kerana pendekatan ini melibatkan aspek bahasa. Oleh itu, setiap kelas di prasekolah seeloknya mempunyai komposisi guru dan murid yang seimbang melibatkan pelbagai kaum. Komposisi yang seimbang ini bukan sahaja dapat meningkatkan keupayaan bahasa pertama dan kedua murid, malahan perpaduan dan integrasi kaum dapat diterap pada usia muda.

Hasil kajian menunjukkan persepsi guru berkelayakan diploma dan sarjana muda adalah lebih rendah berbanding dengan guru berkelayakan STPM/HSC. Hal ini seolah-olah menggambarkan guru yang mempunyai kelayakan tinggi tidak mempunyai minat dan kesungguhan dan untuk mengambil tahu tentang P&P berdasarkan main. Malah ada antara guru bekelayakan tinggi menganggap kerjaya guru prasekolah adalah sementara dan tidak menjamin masa hadapan. Sebaik sahaja menerima tawaran kerjaya yang lebih baik dan sesuai dengan kelayakan akademik, mereka meninggalkan kerjaya ini. Essa (2011) mengatakan sejak kebelakangan ini kadar pemberhentian dan pengambilan guru dalam kerjaya perguruan prasekolah sangat dipandang serius.

Sementara itu, individu yang memiliki ijazah dalam pendidikan awal kanak-kanak belum tentu memilih kerjaya perguruan prasekolah kerana gaji guru prasekolah adalah rendah. Menurut Berk (2011) kebanyakan guru dalam pendidikan awal kanak-kanak menganggap gaji rendah yang diberikan tidak berbaloi dengan kelayakan profesional yang dimiliki mereka. Kesannya, individu yang berkelayakan tinggi mencari pekerjaan lain dan industri pendidikan awal kanak-kanak dipenuhi dengan tenaga pekerja yang tidak profesional. Peratusan tinggi responden kajian berkelayakan SPM menunjukkan guru prasekolah bukanlah dari kalangan yang berkelayakan tinggi. Dalam hal ini, pihak yang bertanggungjawab perlu memastikan guru prasekolah mendapat latihan serta ganjaran yang berpatutan supaya mereka dapat bekerja dalam suasana yang memuaskan.

Pengalaman mengajar yang lama tidak menjamin persepsi yang baik dalam kalangan guru tentang pendekatan ini. Analisis menunjukkan guru yang mempunyai pengalaman mengajar antara 11 hingga 15 tahun dan antara 15 hingga 20 tahun mempunyai persepsi yang rendah berbanding guru mempunyai pengalaman mengajar antara 6 hingga 10 tahun. Fenomena ini menggambarkan guru yang sudah lama

mengajar sukar menerima perubahan dan bersikap *business as usual* ataupun melakukan urusan harian dengan cara yang sama tanpa kesungguhan untuk berubah. Guru mungkin sudah tidak bermotivasi untuk mengajar ataupun tidak berminat untuk mengambil tahu tentang pendekatan baharu. Kajian Ng (2009) di Singapura, mendapati latihan tentang prinsip dan pedagogi kurikulum berasaskan bermain yang diberikan kepada guru prasekolah yang berpengalaman tidak berjaya mengubah sikap mereka untuk menerima perubahan kurikulum, malah mereka didapati tidak melaksanakan kurikulum di dalam kelas.

Kekangan dan Isu-Isu yang Timbul dalam Melaksanakan P&P Berasaskan Bermain bagi Perkembangan Bahasa dan Literasi Murid Prasekolah

Peruntukan masa menjadi faktor kekangan dan faktor paling mencabar bagi kebanyakan guru prasekolah terutamanya guru prasekolah KPM dalam melaksanakan P&P berasaskan bermain bagi perkembangan bahasa. Jika dibandingkan dengan lokasi Tabika KEMAS, Tabika Perpaduan dan prasekolah swasta yang hanya tertumpu kepada prasekolah itu sahaja, lokasi prasekolah KPM terletak di kawasan sekolah aliran perdana. Hal ini menyebabkan guru prasekolah KPM secara tidak langsung terlibat dengan bebanan tugas sekolah aliran perdana. Sehubungan itu, pihak pengurusan sekolah perlu memahami peranan guru prasekolah yang perlu memberikan tumpuan sepenuhnya kepada murid dan tidak seharusnya membebankan mereka tugas lain.

Kebanyakan guru mempunyai persepsi bahawa main yang dilakukan di prasekolah hanya tertumpu kepada aktiviti bebas, tidak dirancang dan distrukturkan. Menurut Bermain secara bebas tidak dibimbang atau diarah oleh guru memerlukan masa yang panjang kerana kanak-kanak akan bermain mengikut agenda dan inisiatif mereka sendiri (Duncan & Lockwood 2008; Samuelsson & Rogers 2010). Hal ini menjelaskan mengapa terdapat guru mengatakan masa menjadi kekangan dalam melaksanakan pendekatan main kerana mereka tidak membimbang dan mengatur dengan baik.

Dalam pada masa yang sama, bagi membolehkan guru mempunyai masa yang secukupnya untuk menumpukan aktiviti P&P berpusatkan murid, semua kanak-kanak wajar memulakan persekolahan seawal usia empat tahun. Tempoh persekolahan selama tiga tahun dapat memberikan peluang kanak-kanak melalui pembelajaran yang secukupnya tanpa tertekan. Berk (2009) menegaskan kanak-kanak memerlukan masa yang secukupnya untuk belajar bahasa dan pembelajaran membaca adalah satu proses yang kompleks pada peringkat prasekolah. Usia antara empat hingga enam tahun ialah peringkat yang paling penting kerana pada usia ini kanak-kanak mula menunjukkan kemajuan dan keupayaan dalam perkembangan motor dan bahasa (Essa 2011). Peringkat prasekolah ialah peringkat penting bagi kanak-kanak untuk belajar membaca (*learning to read*) kerana apabila sebaik sahaja kanak-kanak mengikuti pendidikan formal mereka akan beralih kepada membaca untuk belajar (*reading to learn*). Memberi peluang semua kanak-kanak melalui tempoh pengalaman pembelajaran selama tiga tahun di prasekolah adalah wajar bagi mengatasi masalah keciciran murid pada peringkat pendidikan formal.

Dari aspek penggunaan bahan, guru perlu sentiasa belajar menggunakan bahan baharu dalam pengajaran supaya pembelajaran tidak membosankan. Membekalkan bahan bantu mengajar di prasekolah adalah satu pembaziran sekiranya bahan yang dibekalkan tidak digunakan dan dijadikan bahan pameran. Bahan yang standard pada setiap prasekolah tidak menggalakkan guru berfikir secara kreatif untuk mempelbagaikan bahan mengajarnya. Menurut Berk (2009) bahan bantu mengajar yang terbaik ialah bahan yang disediakan oleh guru itu sendiri. Malah kos penggunaan bahan bantu mengajar dapat dikurangkan dengan menggunakan bahan sedia ada dan bahan-bahan kitar semula (Duncan & Lockwood 2008).

Ramai guru mengatakan kawalan murid menjadi faktor paling mencabar dalam melaksanakan pendekatan ini. Kumpulan guru Tabika Perpaduan antaranya paling ramai mengatakan kawalan murid menyukarkan mereka melaksanakan P&P berasaskan main. Bagi mengatasi masalah ini, bilangan prasekolah perlu ditambah terutamanya di kawasan penduduk yang padat. Selain itu, melatih lebih ramai guru dan mendedahkan guru tentang pengurusan kelas juga dapat membantu menangani masalah ini.

Pelaksanaan P&P berasaskan main adalah sukar tanpa pengetahuan dan kemahiran tentang pendekatan ini. Keputusan mendapati sebilangan guru terutamanya guru prasekolah swasta menyatakan faktor kemahiran menjadi faktor paling mencabar dalam menggunakan pendekatan ini. Hal ini mungkin disebabkan kebanyakan guru prasekolah swasta tidak bertahan lama dalam kerjaya mereka ataupun kurang pendedahan latihan. Menurut Ornstein dan Hunkins (2004), banyak perubahan yang dilakukan kepada kurikulum gagal dilaksanakan kerana guru kurang pengetahuan dan kemahiran bagaimana hendak melaksanakan kurikulum yang baharu. Oleh itu, usaha perlu diambil untuk mengatasi masalah ini dan latihan yang memberikan fokus kepada pendekatan yang bersesuaian dengan perkembangan kanak-kanak perlu diwujudkan. Selain itu, bahan dan modul latihan yang berkualiti perlu dibangunkan untuk dijadikan panduan guru melaksanakan pendekatan ini. Fullan (2007) mengatakan bagi mencapai sesuatu perubahan, bahan-bahan latihan guru yang berkualiti sangat diperlukan.

Ada antara guru mengabaikan pendekatan bermain kerana perlu mengejar standard dan tekanan pengetua dan ibu bapa yang menghendakkan anak mereka pandai membaca. Sikap pentadbir dan ibu bapa yang menghendakkan murid pandai membaca tidak semestinya menjadi penghalang guru melakukan pendekatan melalui main. Malah pengajaran membaca lebih berkesan jika dilakukan melalui aktiviti bermain seperti melakukan mainan suku kata dan perkataan. Dalam hal ini guru harus diberikan pendedahan latihan bagaimana pengajaran membaca dapat dilakukan melalui bermain. Guru juga perlu belajar berkomunikasi secara efektif dengan ibu dan bapa dan menjelaskan nilai-nilai kurikulum yang mengambil keperluan kanak-kanak. Berk (2009) mengatakan komunikasi adalah penting dalam menjelaskan ibu bapa tentang nilai-nilai pendidikan di sekolah.

Selain itu penggunaan standard bagi kurikulum yang menekankan pendekatan berpusatkan murid seperti KSPK perlu dikaji semula. Melaksanakan kurikulum berasaskan standard yang efektif memerlukan guru yang benar-benar terlatih kerana tanpa latihan yang profesional, guru akan mengabaikan pengajaran berpusatkan murid

kerana terpaksa memenuhi standard (Scott-Little, Lesco, Martella & Millburn 2007). Steiner menegaskan, kita tidak seharusnya menggunakan standard dalam membesarkan kanak-kanak, terutamanya dalam pendekatan bermain (Steiner & Bamford 1996). Malah menurut Miller dan Almon (2009), menetapkan standard pembelajaran untuk kanak-kanak berusia di bawah lapan tahun adalah mustahil, malah standard perlu diganti dengan pemerhatian dan penilaian hasil kerja murid.

KESIMPULAN

Kajian ini mendapati jenis prasekolah, kelayakan akademik dan pengalaman mengajar bukan faktor yang menentukan tahap pemahaman dan persepsi guru terhadap P&P berasaskan main dari aspek perkembangan bahasa dan literasi di prasekolah. Faktor seperti kelayakan ikhtisas, pendedahan latihan, budaya, motivasi dan kesungguhan guru adalah antara faktor yang dibincangkan mengapa tahap pemahaman dan persepsi guru menunjukkan perbezaan. Walaupun KSPK menekankan pendekatan berpusatkan murid, kajian ini juga mendapati ramai guru menyatakan kekangan yang wujud menyukarkan mereka melaksanakan pendekatan P&P berasaskan main terutamanya dari aspek perkembangan bahasa dan literasi di prasekolah. Faktor kekangan seperti peruntukan masa, kawalan murid, pengurusan bahan, ruang tidak sesuai, kemahiran guru dan tekanan pengetua dan ibu bapa adalah antara faktor yang menghalang guru melaksanakan P&P berasaskan main meskipun mereka mempunyai pemahaman dan persepsi yang baik tentang pendekatan ini.

Kajian ini diharap dapat memberi kesedaran guru pentingnya P&P berasaskan main dalam memupuk minat kanak-kanak untuk terus belajar bahasa. Guru perlu menunjukkan kesungguhan untuk belajar amalan baharu dalam pengajaran dan bersedia menerima perubahan dalam kurikulum yang digubal. Abdul Rashid (2011) berpandangan sebagai pelaksana kurikulum, guru perlu mengambil berat tentang objektif kurikulum yang digubal bagi membolehkan hasrat kerajaan tercapai. Kolaborasi antara sektor kerajaan, KEMAS, JPN dan pihak swasta merupakan elemen penting dan perlu diwujudkan kerana setiap agensi memainkan peranan yang utama dalam menyumbang pembangunan pendidikan prasekolah negara terutamanya daripada aspek pelaksanaan kurikulum di prasekolah. Bagi merealisasikan perkongsian, keempat-empat agensi harus berkolaborasi mewujudkan latihan, seminar untuk berkongsi kepakaran dan pengalaman. Setiap pihak sudah tentu mempunyai kepakaran masing-masing dalam menangani isu tertentu. Salah satu cara untuk memastikan sesuatu usaha itu tercapai ialah melibatkan individu yang benar-benar pakar dalam penyelesaian isu yang hendak ditangani (Fullan 2007). Usaha seperti ini memberi ruang kepada semua pihak membincangkan isu-isu sedia ada terutamanya dari aspek penggunaan kurikulum yang bersesuaian dengan perkembangan kanak-kanak. Aktiviti perkongsian sebegini adalah langkah positif yang wajar dan berupaya membawa perubahan kepada kecemerlangan pendidikan prasekolah negara.

RUJUKAN

- Abdul Rashid Jamian. (2011). Permasalahan kemahiran membaca dan menulis bahasa Melayu murid-murid sekolah rendah luar bandar. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 1 (1): 1-12.
- Almon, J. (2004). The vital role of play in early childhood education.
<http://waldorfresearchinstitute.org/pdf/BAPlayAlmon.pdf>. [1 Mac 2010].
- Arce, E. (2000). *Curriculum for young children*. Los Angeles, CA: Delma Thomson Learning.
- Berk, L. E. (2009). *Child development*. 8th Edition. Boston: Allyn & Bacon.
- Bodrova, E. & Leong, D. J. (2010). Curriculum and play in early child development.
<http://www.child-encyclopedia.com/documents/Bodrova-LeongANGxp.pdf>. [14 Ogos 2011].
- Chervenak, R. 2011. Play in kindergarten: Perspectives a full-and half day kindergarten teacher.
<http://etd.ohiolink.edu/send-pdf.cgi/Chervenak%20Rachel.pdf?bgsu1307916817>. [21 Ogos 2011].
- Christie, J. F. & Roskos, K. A. (2009). Play's potential in early literacy development. Encyclopedia on early childhood development [online]. Centre of excellence for early childhood development.
<http://www.childencyclopedia.com/documents/Christie-RoskosANGxp.pdf>. [1 Mac 2010].
- Duncan, J. & Lockwood, M. (2008). *Learning through play: A work-based approach for the early years professional*. New York: Continuum.
- Essa, E. L. 2011. *Introduction to early childhood education*. 6th Edition. Los Angeles: Wadsworth, Cengage Learning.
- Fullan, M. (2007). *The new meaning of educational change*. 4th Edition. New York: Teachers College Press.
- Gestwicki, C. & Bertrand, J. (2011). *Essentials of early childhood education*. 4th Edition. Toronto: Nelson Education.
- International Play Association (2009). Promoting the child's right to play.
<http://members.ipaworld.org/wp-content/uploads/2009/10/IPAbrochure-bw.pdf>. [16 Ogos 2011].
- Izumi-Taylor, S. I., Samuelsson, I. P. & Rogers, C. S (2010). Perspectives on play in the three nations: A comparative study in Japan, the United States and Sweden.
<http://ecrp.uiuc.edu/v12n1/izumi.html>. [15 Ogos 2011].
- Kementerian Pelajaran Malaysia. (2009). *Dokumen standard prasekolah: Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan*. Kuala Lumpur: Bahagian Pembangunan Kurikulum.
- Khalid Johari, Zurida Ismail, Shuki Othman & Ahmad Tajuddin Othman. (2009). Pengaruh jenis latihan guru dan pengalaman mengajar terhadap efikasi guru sekolah menengah. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 34 (2): 3-14.
- Miller, E. & Almon, J. (2009). Crisis in kindergarten: Summary and recommendations of why children need to play in school. A report from Alliance.
http://earlychildhoodcolorado.org/inc/uploads/Crisis_in_Kindergarten.pdf. [15 Mac 2011].

- Moyles, J. (2005). *The excellence of play*. New York: Open Press University.
- NAEYC (National Association for the Education of Young Children). (2009). Developmentally appropriate practice in early childhood programs serving children from birth through age 8.
<http://www.naeyc.org/files/naeyc/file/positions/position%20statement%20Web.pdf> [16 Ogos 2011].
- Ng, J. (2009). Exploring learning experience during an early childhood curriculum change in Singapore.
<http://www.aare.edu.au/10pap/2424Ng.pdf>. [2 Januari 2012].
- Ornstein, A. C. & Hunskin, F. P. (2004). *Curriculum: Foundation principles and issues*. Los Angeles, CA: Pearson Education.
- Scott-Little, C., Lesco, J., Martella, J. & Millburn, P. (2007). Early learning standard: Result from a national survey to document trends in state-level policies and practice.
<http://ecrp.uiuc.edu/v9n1/little.html> [12 September 2011].
- Sharifah Nor & Aliza Ali. (2011). Pendekatan bermain dalam pengajaran bahasa dan literasi bagi pendidikan prasekolah. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 1 (2): 1-15.
- Steiner, R. & Bamford, C. (Eds.). (1996). *The education of the child: An early lectures on education: Foundation of Waldorf Education*. New York: Anthropsophic Press.

Maklumat lanjut, boleh hubungi:

Dr. Sharifah Nor Puteh
Fakulti Pendidikan
Universiti Kebangsaan Malaysia
43600 Bangi, Selangor
sharinor@ukm.my